

Podrobné pravidlá súťaže EXPERT geniality show v školskom roku 2019/20

1. Usporiadateľ súťaže

- 1.1. Usporiadateľom celoslovenskej žiackej vedomostnej súťaže *EXPERT* je nezisková organizácia Talentída, n. o., so sídlom na Vranovskej 6 v Bratislave, IČO 45738777, ďalej iba „usporiadateľ“.
- 1.2. Akékoľvek otázky k súťaži možno klásť e-mailom na adrese expert@talentida.sk alebo telefonicky na čísle 02 / 6382 4952.

2. Poslanie súťaže

- 2.1. *EXPERT* je celoslovenská vedomostná súťaž pre žiakov vybraných ročníkov základných a stredných škôl. Jej hlavným poslaním je
  - ▶ vzbudzovať u žiakov hlbší záujem o rôzne oblasti ľudského poznania a motivovať ich k ďalšiemu vzdelávaniu,
  - ▶ umožniť žiakom súťažnou formou porovnávať svoje vedomosti s rovesníkmi z iných škôl, predviesť okoliu svoje schopnosti a dosiahnuť za ne uznanie,
  - ▶ prispievať k vyhľadávaniu talentovaných žiakov,
  - ▶ poskytovať učiteľom materiály vhodné na zatriaktívnenie a skvalitnenie vzdelávania.

3. Účastníci súťaže a vekové kategórie

- 3.1. V školskom roku 2019/20 sa do súťaže *EXPERT* môžu zapojiť
  - ▶ žiaci 5. ročníka ZŠ – súťažia v kategórii **EXPERT 5**,
  - ▶ žiaci 6. ročníka ZŠ a prímy OG – súťažia v kategórii **EXPERT 6**,
  - ▶ žiaci 7. ročníka ZŠ a sekundy OG – súťažia v kategórii **EXPERT 7**,
  - ▶ žiaci 8. ročníka ZŠ a terciu OG – súťažia v kategórii **EXPERT 8**,
  - ▶ žiaci 9. ročníka ZŠ, kvarty OG a 1. ročníka 5-ročných gymnázií a stredných škôl – súťažia v kategórii **EXPERT 9**,
  - ▶ žiaci 1. a 2. ročníka 4-ročných gymnázií, 2. a 3. ročníka 5-ročných gymnázií a stredných škôl, kvinty a sexty OG – súťažia v kategórii **EXPERT G12**,
  - ▶ žiaci 1. a 2. ročníka stredných odborných škôl – súťažia v kategórii **EXPERT O12**,
  - ▶ žiaci 3. a 4. ročníka 4-ročných gymnázií, 4. a 5. ročníka 5-ročných gymnázií a stredných škôl, septimy a oktávy OG – súťažia v kategórii **EXPERT G34**,
  - ▶ žiaci 3. a 4. ročníka stredných odborných škôl – súťažia v kategórii **EXPERT O34**.
- 3.2. Žiak nemôže súťažiť v nižšej vekovej kategórii než tej, do ktorej patrí podľa ročníka a druhu školy, ktorý navštevuje. Môže však súťažiť v ľubovoľnej vyššej kategórii.
- 3.3. Žiaci sa do súťaže prihlasujú u školského koordinátora súťaže *EXPERT*. Škola by mala umožniť účasť každému žiakovi z uvedených ročníkov, ktorý prejaví záujem, bez ohľadu na jeho školský prospech.
- 3.4. Súťaž sa môže uskutočniť iba na školách, ktoré do nej prihlásia **aspoň 10 žiakov** (spolu vo všetkých vekových kategóriách), resp. na školách, ktoré uhradia štartovné za 10 žiakov.

4. Štartovné

- 4.1. Podmienkou účasti žiaka na súťaži je uhradenie **štartovného**, ktorého výška je v školskom roku 2019/20 stanovená na **4 €** na súťažiacoho. Štartovné sa uhrádza na účet usporiadateľa spoločne za všetkých prihlásených žiakov školy.

Poznámka: školy sa môžu podľa svojich možností rozhodnúť, či uhradia štartovné celkovo alebo čiastočne z vlastných zdrojov (sponzori, 2 % dane, rada rodičov), alebo ho vyzbierajú od súťažiacich.

- 4.2. Prihlásenie do súťaže je záväzné, po uhradení účastníckeho poplatku je storno 100 %.
- 4.3. V prípade neúčasti prihláseného žiaka na súťaži sa mu uhradené štartovné nevracia, a to bez ohľadu na dôvod neúčasti. Prihlásený žiak môže prenechať svoje miesto v súťaži inému žiakovi školy. O takejto zmene nie je potrebné usporiadateľa informovať.
- 4.4. Ak škola uhradí štartovné za žiakov z vlastných zdrojov, zostávajú dodané súťažné testy a všetky ostatné materiály po skončení súťaže majetkom školy. Ak škola vyzbiera štartovné od jednotlivých žiakov, zostávajú dodané testy po skončení súťaže majetkom jednotlivých súťažiacich.

5. Termín konania súťaže

- 5.1. V školskom roku 2019/20 sa súťaž **EXPERT** uskutoční **vo štvrtok 28. novembra 2019**.
- 5.2. Vo výnimočných prípadoch je možné po dohode s usporiadateľom preložiť súťaž na neskorší termín. **V žiadnom prípade sa nesmie uskutočniť skôr ako 28. novembra 2019.**

6. Súťažné témy

- 6.1. **Súťaž EXPERT spočíva vo vypracovaní testu z dvoch súťažných tém.**

- 6.2. Súťažiacim v kategóriách **EXPERT 5** a **EXPERT 6** sú **určené** témy

▶▶ **Ako funguje svet**

Téma zahŕňa geografiu, biológiu, prírodovedu, matematiku, informatiku a dopravnú výchovu.

▶▶ **Päť jazykov kultúry**

Téma zahŕňa slovenský jazyk, anglický jazyk, dejepis, výtvarnú výchovu a hudobnú výchovu.

- 6.3. Každý súťažiaci z kategórií **EXPERT 7, 8, 9, G12, O12, G34 a O34** si zvolí podľa vlastného záujmu medzi ponúknutých tém. Súťažiaci nemusí vopred nahlásiť, ktoré dve témy si vybral, môže sa rozhodnúť až vo chvíli, keď dostane test a uvidí otázky v jednotlivých témach.

- 6.4. Témy ponúkané v školskom roku 2019/20:

▶▶ **Od Dunaja k Tatrám**

Téma zahŕňa Slovenské dejiny, umenie, šport, biológiu, geografiu, aktuality, slávne osobnosti Slovenska.

▶▶ **Svetobežník**

Téma zahŕňa poznatky z fyzickej, politickej a humánnej geografie.

▶▶ **Mozgolamy**

Téma zahŕňa logické hádanky, postupnosti, zaujímavé slovné úlohy, kombinačné, pojmové myslenie.

▶▶ **Do you speak English?**

Téma zahŕňa základné jazykové zručnosti (čítanie s porozumením, gramatiku, slovnú zásobu, komunikáciu) a reálie anglicky hovoriacich krajín.

▶▶ **Tajomstvá prírody**

Téma zahŕňa poznatky z biológie, fyziky, astronómie a chémie.

► Góly, body sekundy

Téma zahŕňa poznatky z histórie a druhov športov, o rekordoch, olympionizme, športovcoch, fyziológii tela športovcov, strave.

Otázky z jednotlivých súťažných tém nemusia zodpovedať štátnym vzdelávacím programom pre jednotlivé predmety.

7. Súťažný test

- 7.1. Súťažiaci kategórií *EXPERT 5* a *EXPERT 6* dostanú brožúru so súťažnými otázkami. Odpovedať budú na 2 x 20 otázok.
- 7.2. Súťažiaci kategórií *EXPERT 7, 8, 9, G12, O12, G34 a O34* dostanú brožúru so súťažnými otázkami. Odpovedať budú iba na otázky z tých dvoch tém, ktoré si zvolia, teda na 2 x 25 otázok.
- 7.3. Všetky otázky budú uzavreté – pri každej budú ponúknuté štyri možnosti, z ktorých bude jediná správna.
- 7.4. Usporiadateľ dodá test v slovenskom jazyku. Žiaci škôl s iným vyučovacím jazykom sa do súťaže môžu zapojiť, pokiaľ dokážu pracovať so slovenskými zadaniami. Neautorizovaný preklad súťažného testu do iného jazyka nie je povolený.

8. Spôsob vypracovania testu

- 8.1. Na vypracovanie otázok majú súťažiaci všetkých vekových kategórií **60 minút čistého času**. Ak súťažiaci vypracuje test v kratšom čase, nemá to vplyv na hodnotenie.
- 8.2. Súťažiaci v odpovedových hárkoch neuvádzajú svoje mená, každému bude priradený čiarový kód, pod ktorým bude súťažiť. Usporiadateľ nepozná priradenie kódov ku skutočným menám súťažiacich, takže vyhodnotenie výsledkov súťaže prebieha anonymne. Výsledky zverejnené na jednotlivých školách však nebudú anonymné.
- 8.3. Súťažiaci vyznačujú svoje odpovede do osobitných odpovedových hárkov, ktoré umožňujú hromadné strojové spracovanie výsledkov. Úlohou súťažiaceho je vyznačiť pri každej otázke krížikom **jednu možnosť**, ktorú považuje za správnu odpoveď. Ak súťažiaci vyznačí pri niektorej otázke **viac možností**, je takáto odpoveď posudzovaná ako **neplatná**.
- 8.4. Pri každej otázke môže (ale nemusí) súťažiaci spolu s odpoveďou vyznačiť aj voľbu „**Som si istý(á)**“. Ak vyznačí istotu pri správnej odpovedi, dostane prémie, t. j. získa body navyše. Ak však vyznačí istotu pri nesprávnej odpovedi, dostane pokutu, t. j. stratí body (bod 9.2.).
- 8.5. Počas práce môžu súťažiaci používať iba písacie potreby a kalkulačky. Nesmú používať tabuľky, prehľady vzorcov, učebnice ani iné publikácie, zošity, mobilné telefóny ani iné pomôcky.

9. Spôsob hodnotenia

- 9.1. Prvým krokom hodnotenia je stanovenie **hodnoty** jednotlivých otázok. Tá nie je vopred daná, usporiadateľ ju dodatočne určí tak, aby platilo: čím menej súťažiacich zodpovie otázku správne, tým je jej hodnota vyššia. Na výpočet hodnoty h otázky sa použije vzorec $h = 6 - PSO/25$, kde PSO je percento správnych odpovedí na danú otázku. Hodnota h bude vyjadrená desatinným číslom (s 1 des. miestom) a bude sa pohybovať v rozmedzí od 2,0 bodu (za najľahšie otázky) do 6,0 bodu (za najťažšie otázky). V každej vekovej kategórii sa hodnota otázok určí osobitne.

Poznámka: pri uvedenom spôsobe hodnotenia nie je maximálny počet bodov v jednotlivých témach vopred známy a nemusí byť pre všetky témy rovnaký.

- 9.2. Po stanovení hodnoty otázok sa každému súťažiacemu pridelia **základné body, prémie a pokuty**:

- ▶ Za každú **správnu** odpoveď získa súťažiaci počet bodov rovný hodnote danej otázky. Ak súťažiaci vyznačí **nesprávnu** alebo **neplatnú** odpoveď, **odčíta sa mu 1 bod**. Takto získané body nazývame **základnými bodmi**.
  - ▶ Ak súťažiaci vyznačí **správnu** odpoveď a potvrdí, že si je ňou istý (pozri 8.4.), získa za ňu okrem hodnoty otázky ešte aj **prémiiu 2 body** (t. j. pričítajú sa mu ďalšie 2 body).
  - ▶ Ak súťažiaci vyznačí **nesprávnu** alebo **neplatnú** odpoveď a potvrdí, že si je ňou istý, dostane **pokutu 2 body** (t. j. odčítajú sa mu 2 body za „chybnú“ istotu).
  - ▶ Ak súťažiaci nevyznačí **žiadnu** odpoveď, **nezíska ani nestratí žiadne body** (bez ohľadu na to, či vyznačil alebo nevyznačil istotu).
- 9.3. V ďalšom kroku sa každému súťažiacemu vypočíta **skóre za vedomosti v téme (SVET)**. Určí sa ako súčet všetkých základných bodov, prémieí a pokút, ktoré súťažiaci získal v danej téme. Skóre SVET sa počíta s presnosťou na 1 desatinné miesto. Pokiaľ by hodnota SVET vychádzala záporná, prideli sa súťažiacemu skóre SVET = 0. Keďže každý súťaží v dvoch témach, vypočítajú sa každému dve skóre SVET.
- 9.4. Na základe skóre SVET sa zostaví **poradie súťažiacich v jednotlivých témach**. Takéto poradie sa zostaví osobitne v každej vekovej kategórii.
- 9.5. Pri určovaní poradia na 1. – 10. mieste sa použijú tieto dodatočné kritériá:
- K1. V prípade rovnosti podľa skóre SVET sa prihliadne na počet získaných základných bodov (t. j. SVET bez prémieí a pokút), pričom ten z dvojice súťažiacich, ktorý získal vyšší počet základných bodov, sa umiestni vyššie.
  - K2. V prípade rovnosti podľa skóre SVET aj podľa kritéria K1 sa prihliadne na počet správne zodpovedaných otázok v danej téme (bez ohľadu na ich hodnotu), pričom ten z dvojice súťažiacich, ktorý uviedol vyšší počet správnych odpovedí, sa umiestni vyššie.
  - K3. V prípade rovnosti podľa skóre SVET aj podľa kritérií K1 a K2 môže usporiadateľ použiť aj ďalšie dodatočné kritériá na určenie poradia na prvých 10 miestach.
- 9.6. Po určení poradia v jednotlivých témach sa každému súťažiacemu vypočíta **skóre za poradie v téme (SPOT)**. Toto skóre vyjadruje, koľko percent ostatných súťažiacich v rebríčku predbehol, t. j. koľko percent ich dosiahlo nižšie skóre SVET ako on. Skóre SPOT sa vypočíta zo vzorca:

$$SPOT = 100 \cdot \frac{\text{počet súťažiacich v danej téme s menšou hodnotou SVET}}{\text{počet všetkých súťažiacich v danej téme} - 1}$$

Hodnota SPOT sa zaokrúhľuje na 2 desatinné miesta. Keďže každý súťaží v dvoch témach, vypočítajú sa každému dve skóre SPOT.

Poznámky: v matematike a štatistike sa pre takto vyjadrené umiestnenie v rebríčku používa pojem „percentil“. Maximálna možná hodnota skóre SPOT je 100 a získal by ju súťažiaci, ktorý by sa umiestnil (ako jediný) na 1. mieste rebríčka v téme. Minimálna hodnota skóre SPOT je 0 a získal by ju súťažiaci, ktorý by sa umiestnil (ako jediný) na poslednom mieste rebríčka v téme. Kto by sa umiestnil (ako jediný) „v strede“ rebríčka, dosiahol by skóre SPOT = 50.

- 9.7. Za **výsledné skóre súťažiaceho** sa považuje súčet jeho dvoch skóre SPOT.

Poznámky: teoretická maximálna hodnota výsledného skóre je 200 a dosiahol by ju súťažiaci, ktorý by v oboch témach skončil (ako jediný) na 1. mieste. Teoretická minimálna hodnota výsledného skóre je 0 a získal by ju súťažiaci, ktorý by v oboch témach skončil (ako jediný) na poslednom mieste. V jednotlivých témach nemusia byť rovnako náročné otázky, a teda maximálne možné skóre SVET môže byť rôzne. Preto by nebolo správne počítať výsledné skóre ako súčet dvoch skóre SVET. Takýto postup by zvýhodňoval tých súťažiacich, ktorí si vybrali dve najľahšie témy.

- 9.8. Na základe výsledného skóre sa zostaví **celkové poradie súťažiacich**, a to osobitne v každej vekovej kategórii.
- 9.9. Pri určovaní celkového poradia na 1. – 10. mieste sa použijú tieto dodatočné kritériá:
- K1. V prípade rovnosti podľa výsledného skóre sa prihliadne na hodnoty SPOT dosiahnuté v jednotlivých témach, pričom ten z dvojice súťažiacich, ktorý dosiahol najvyššie skóre SPOT, sa umiestni vyššie.
- K2. V prípade rovnosti podľa výsledného skóre aj podľa kritéria K1 sa prihliadne na celkový počet žiakov, ktorých súťažiaci predbehli v jednotlivých témach, pričom ten z dvojice súťažiacich, ktorý predbehol spolu v oboch témach väčší počet žiakov, sa umiestni vyššie.
- K3. V prípade rovnosti podľa výsledného skóre aj podľa kritérií K1 a K2 môže usporiadateľ použiť aj ďalšie dodatočné kritériá na určenie celkového poradia na prvých 10 miestach.
- 9.10. Pokiaľ by sa v teste vyskytla chybná zadaná otázka (napr. bez správnej odpovede, s viacerými správnymi odpoveďami, s neúplným či chybným zadaním a pod.), môže usporiadateľ rozhodnúť o jej anulovaní. V tom prípade bude spôsob jej hodnotenia takýto:
1. Hodnota anulovanej otázky sa určí ako aritmetický priemer hodnôt ostatných otázok v danej téme.
  2. Všetkým súťažiacim, ktorí súťažili v príslušnej téme, budú za anulovanú otázku priznané základné body (vo výške jej hodnoty), a to bez ohľadu na to, či a ako na otázku odpovedali.
  3. Za anulovanú otázku nebudú priznané žiadne prémie ani udelené žiadne pokuty.

10. Zverejnenie výsledkov súťaže

- 10.1. Usporiadateľ zverejní čiastočné výsledky súťaže na **www.sutazexpert.sk najneskôr 20. decembra 2019. Najneskôr 15. januára 2020** bude zverejnené celkové poradie súťažiacich (podľa výsledného skóre) a úplné poradie súťažiacich v jednotlivých témach (podľa skóre SVET), a to osobitne v každej vekovej kategórii. Každý súťažiaci bude mať po tomto termíne možnosť prezrieť si a skontrolovať na internetovej stránke súťaže vyhodnotenie vlastného testu. V rebríčkoch nebudú uvedené mená žiakov, iba kódy, ktoré boli súťažiacim pridelené.
- 10.2. *EXPERT* je súťažou jednotlivcov, nie škôl. Žiadne súhrnné výsledky na úrovni škôl (typu „priemerná úspešnosť žiakov školy“ a pod.) nebudú zverejňované.
- 10.3. Každá zúčastnená škola dostane výsledky svojich žiakov aj poštou, a to **najneskôr do konca februára 2020**. Táto zásielka bude obsahovať aj diplomy pre všetkých súťažiacich a vecné ceny pre najúspešnejších z nich.

11. Ceny pre najúspešnejších súťažiacich

- 11.1. Súťažiaci, ktorí sa umiestnia na 1. – 10. mieste v celkovom poradí, získajú titul „TOP EXPERT“, vecnú cenu a diplom TOP EXPERTA.
- 11.2. Súťažiaci, ktorí sa umiestnia na 11. – 100. mieste v celkovom poradí, získajú titul „TOP EXPERT“ a diplom TOP EXPERTA.
- 11.3. Súťažiaci, ktorí sa umiestnia na 1. – 10. mieste v niektorej téme, získajú titul „EXPERT na (názov témy)“, vecnú cenu a diplom EXPERTA.
- 11.4. Súťažiaci, ktorí sa umiestnia v prvej štvrtine rebríčka v niektorej téme, získajú titul „EXPERT na (názov témy)“ a diplom EXPERTA.
- 11.5. Tituly, vecné ceny a diplomy uvedené v bodoch 11.1. – 11.4. budú udelené v každej vekovej kategórii osobitne. Súťažiacim bude rozdanych 550 vecných cien. Veľké diplomy dostane aspoň štvrtina súťažiacich.

- 11.6. Ostatní súťažiaci (ktorí nedostanú žiadnu cenu ani diplom podľa bodov 11.1. – 11.4.) dostanú účastnícky diplom.
- 11.7. Vecné ceny budú súťažiacim zaslané poštou na adresu školy tak, aby ich dostali **najneskôr do konca februára 2020.**
- 11.8. Usporiadateľ nezodpovedá za stratu, nedoručenie, meškanie alebo poškodenie vecných cien, ktoré bolo spôsobené prepravnou spoločnosťou. V týchto prípadoch začne usporiadateľ na písomnú žiadosť adresáta reklamačné konanie s prepravcom.
- 11.9. Výhercovia vecných cien nemajú právny nárok na zmenu výhry alebo výplatu jej hodnoty formou peňažnej alebo inej kompenzácie.
- 11.10. Prevzatím vecnej ceny poskytuje súťažiaci usporiadateľovi súhlas s bezodplatným využitím svojho mena, priezviska, podobizne alebo obrazového či zvukového záznamu na internetových stránkach usporiadateľa, v oznamovacích prostriedkoch a v propagačných materiáloch usporiadateľa v súvislosti s vyhlásením výsledkov súťaže a s jej propagáciou.
- 11.11. Daň z príjmu, ktorej podlieha nadobudnutie vecnej ceny podľa platných právnych predpisov Slovenskej republiky, ako aj všetky ostatné poplatkové povinnosti, ktoré sa môžu prípadne vzťahovať na nadobudnutie vecnej ceny súťažiacim, hradia odmenení súťažiaci v celej zákonom stanovenej výške. Usporiadateľ nezodpovedá za splnenie týchto daňových povinností.

12. Diskvalifikácia súťažiaceho

- 12.1. Každý žiak, ktorý sa prihlási do súťaže, tým zároveň vyjadruje súhlas s pravidlami súťaže a zaväzuje sa ich presne dodržiavať spolu s pokynmi, ktoré bude dostávať v priebehu samotnej súťaže. Ak učitelia pri administrácii testov zistia, že niektorý súťažiaci vážne porušil tieto pravidlá a pokyny, majú právo ho diskvalifikovať. Toto právo má aj usporiadateľ, pokiaľ zistí vážne porušenie pravidiel zo strany súťažiaceho. Za osobitne vážne porušenie pravidiel sa považuje najmä odpisovanie, pomoc ostatným súťažiacim a používanie zakázaných pomôcok.
- 12.2. Každá škola, ktorá prihlási žiakov do súťaže, tým zároveň vyjadruje súhlas s pravidlami súťaže a zaväzuje sa zabezpečiť priebeh súťaže v súlade s pokynmi, ktoré dostane od usporiadateľa. Ak usporiadateľ získa dôveryhodné poznatky o tom, že na niektorej škole došlo k vážnemu porušeniu týchto pokynov a že priebeh súťaže na škole nebol regulárny, vyhradzuje si právo diskvalifikovať súťažiaceho z takejto školy. Za osobitne vážne porušenie pravidiel zo strany školy sa považuje najmä odtajnenie súťažných testov pred určeným časom, nedostatočný či príliš benevolentný dozor počas súťaže, pomáhanie žiakom zo strany učiteľov či dodatočné upravovanie vyplnených odpovedových hárkov.
- 12.3. Uhradené štartovné sa diskvalifikovaným súťažiacim nevracia.

Reklamácie a úprava pravidiel súťaže

- 12.4. Každý súťažiaci má právo reklamovať svoj výsledok uvedený vo zverejnených výsledkoch súťaže. Reklamácie musia byť zaslané usporiadateľovi súťaže písomne (elektronickou poštou alebo listom) do 20 kalendárnych dní po zverejnení výsledkov súťaže na internete. Telefonicky sa reklamácie neprijímajú.
- 12.5. V prípade uznania oprávnenosti reklamácie si usporiadateľ vyhradzuje právo dodatočne zmeniť zverejnené výsledkové listiny tak, aby zodpovedali správnym výsledkom.
- 12.6. Usporiadateľ si vyhradzuje právo rozhodovať o výklade pravidiel súťaže. V prípade akéhokoľvek sporu týkajúceho sa pravidiel súťaže, jej priebehu či výsledkov, bude rozhodnutie usporiadateľa konečné a záväzné.
- 12.7. Usporiadateľ si vyhradzuje právo v prípade nepredvídaných okolností upraviť v nevyhnutnej miere pravidlá súťaže. Každú úpravu pravidiel súťaže usporiadateľ v čo najkratšom termíne vhodným spôsobom zverejní.